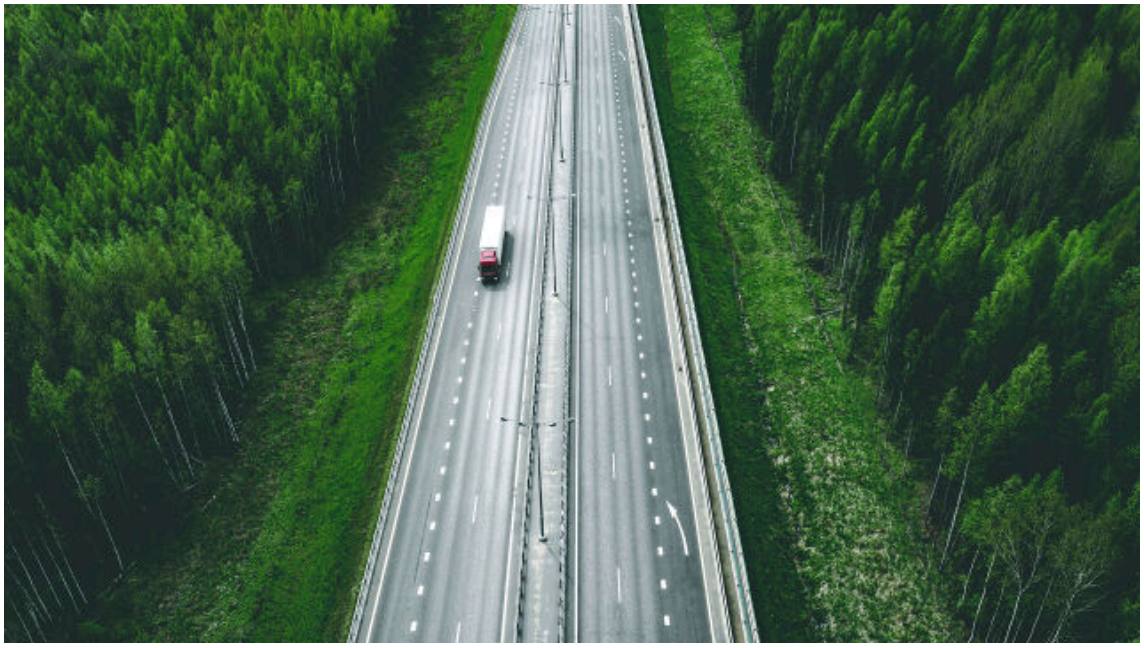
Lyhyesti sanottuna

Sota hidastaa talouskasvua ja nopeuttaa hintojen nousua

Suomen talous | 21.06.2022

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa hidastaa talouskasvua maailmanlaajuisesti. Samalla yleinen hintojen nousuvauhti eli inflaatio on kiihtynyt merkittävästi. Sota vauhdittaa entisestään energian, raaka-aineiden ja ruoan hintojen nousua, ja niiden saatavuus on myös aiempaa huonompaa. Koronapandemiakaan ei ole vielä lopullisesti ohi. Epävarma talouden tilanne ja hintojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta. Myös yritysten investoinnit kärsivät.

Suomalaisten yritysten vienti Venäjälle romahtaa Venäjän hyökkäyssodan ja pakotteiden vuoksi. Myös tuonti Suomeen Venäjältä vähenee jyrkästi. Euroalueen talouskasvu hidastuu sodan seurauksena, mikä jarruttaa Suomen viennin kasvua euroalueelle. Raaka-aineiden ja komponenttien saatavuus heikentyi koronapandemian vuoksi, mikä rajoitti Suomen viennin kasvua jo ennen sotaa. Sodan vuoksi saatavuusongelmat ovat pahentuneet edelleen. Ennusteiden mukaan materiaalien saatavuus helpottuu vähitellen ensi vuonna, mikä piristää Suomen vientiä. Ennuste on kuitenkin epävarma, koska sodan ja pandemian kehittymistä on vaikea ennakoida.

Kotitalouksien kulutus vähenee lisääntyneen epävarmuuden ja nousevien hintojen vuoksi. Kotitalouksien ostovoima heikkenee. Hinnat nousevat nyt niin nopeasti, että tuloilla voi ostaa

aikaisempaa vähemmän tavaroita ja palveluita. Koronatilanteen helpottuminen tukee samana aikaan palveluiden kysyntää. Monille kotitalouksille on kertynyt pandemian aikana säästöjä, joilla ne voivat paikata heikkoa tulokehitystään.

Kuvio 1.

Polttoaineiden ja sähkön hintojen nousu selittää suuren osan hintojen nopeasta kasvuvauhdista tällä hetkellä. Hintojen noususta on kuitenkin tulossa laaja-alaisempaa. Energian ja materiaalien kallistuminen kasvattaa valmistuskustannuksia, jolloin yritykset joutuvat nostamaan tuotteidensa hintoja. Varsinkin ruoan hinnan odotetaan nousevan selvästi. Myös se, että yritysten on vaikea saada toimintansa kannalta tärkeitä komponentteja tai esimerkiksi varaosia, nostaa tuotteiden hintoja. Palveluiden hintoja nostaa niiden kysynnän kasvu. Hintojen nousuvauhdin odotetaan hidastuvan, kun vuonna 2023 energian hintojen nousu tasaantuu ja materiaalien saatavuus paranee.

Julkisen talouden alijäämä eli tulojen ja menojen epätasapaino kasvoi koronapandemian aikana. Julkinen talous pysyy alijäämäisenä, mutta alijäämä pienenee hiukan ennustevuosien 2022–2024 aikana. Valtio joutuu ottamaan lisää velkaa, koska sen menot ovat edelleen tuloja suuremmat.

Talous voi kasvaa ennustettua heikommin, ja taantumakin on mahdollinen. Ukrainassa käytävä sota voi johtaa ennalta arvaamattomiin ja voimakkaisiin liikkeisiin energian hinnassa. Sota voi myös hidastaa Suomen vientimarkkinoiden kasvua Euroopassa arvioitua enemmän. Koronapandemiaakaan ei ole vielä selätetty lopullisesti. Hintojen nopea nousu voi jatkua odotettua pitempään, varsinkin jos inflaatio ja palkankorotukset alkavat ruokkia toisiaan. Nopean

hintojen nousun vuoksi myös markkinakorot voivat nousta odotettua enemmän. Korkotason nopea nousu heikentäisi etenkin kulutuksen ja investointien kasvua.

Talous voi myös kasvaa ennustettua nopeammin. Kotitalouksien luottamus talouskehitykseen voi kohentua, kun sodan aiheuttama järkytys tasaantuu. Myös vienti ja investoinnit voivat kehittyä odotettua paremmin, jos yritykset pystyvät nopeasti sopeutumaan tuotannon pullonkauloihin ja löytämään uusia markkinoita menetettyjen tilalle.

Asiasanat

ennuste, inflaatio, sota, talouskasvu, Ukraina, Venäjä